

DOŽIVLJAJ BRUXELLESA UOČI BOŽICA 2006.

(baš je bilo dobro !)

U predbožićno razdoblje posjetila sam “glavni grad Europe”, Bruxelles i vratila se doma puna dojmova: romantična povijesna jezgra, pristupačni ljudi, na svakom uglu čarobni dućančići čokoladama i keksima...

Pripremajući se za put nazivala sam naokolo prijatelje/prijateljice s pitanjem – kako se tamo sporazumijevati, s obzirom da ni riječi njihovog službenog jezika nisam znala. A to je francuski. Panici nije bilo mjesta: svi govore perfektno engleski! I stvarno, toliko dobro govore engleski kao da im je materinji. No, paradoks je htio da mi skoro ni engleski nije trebao; toliko se često na ulici čuo hrvatski jezik. Na trenutke sam imala osjećaj kao da nisam ni otišla iz Hrvatske.

Turistički doživljaj

Moj put u Bruxelles bio je poslovne prirode. Uputila sam se tamo radi prisustvovanja dvodnevnoj europskoj konferenciji Borba s pretilošću - Strategije zdravog načina prehrane za Europu. Tema konferencije je bila u uskoj vezi s djelatnošću našeg Centra za promociju zdravstvenih svojstava hrane (Agronomski fakultet, Zagreb). Unatoč dosta intenzivnog i zanimljivog poslovnog programa stigla sam doživjeti i turistički dio grada. Sama povijesna jezgra Bruxellesa nije velika, sve ulice, trгови i parkovi mogu se na brzaka proći za sat vremena. No, vremena za obilazak muzeja i drugih znamenitih zdanja nije u tome bilo - za običi nekoliko njih treba i cijeli dan. Ovaj grad ima ih u izobilju i zbog njih je i dobio nadimak “grad muzeja”. U mnoštvu Bruxellskih muzeja najpoznatiji su muzej instrumenata, muzej povijesne odjeće i čipke, muzej filma, muzej igračaka, muzej stripa... Baš Belgijski crtači su očevi poznatih stripova Tin-tin-a, Štrumfova i Lucky Luke-a.

Prvotno ime Bruxellesa iz razdoblja nastajanja bilo je Bruoscela što u prijevodu znači “kuća na močvari”. Bruxelles je nastao spajanjem otoka i otočića na močvarnoj rijeci – Senna-i. Rijeka je gradom tekla sve do 19. stoljeća kada su je vlasti odlučili nasuti šljunkom radi opasnosti od epidemije kolere i ostalih bolesti. Tako je rijeka postala dio kanalizacijskog sustava i danas je vidljiva samo u nekim dijelovima grada.

Glavni trg i središte Bruxellesa je Grand Place, gdje se nekad odvijao pretežni dio



Na glavnom trgu cehovske palače se natječu u raskoši



Park u jezgri grada - podno Kraljevskog muzeja likovnih umjetnosti



Jaslice sa figurama u veličini čovjeka

upravnog i poslovnog života – sve što je u državi vrijedilo moralo se tu pokazati. Primjer je to romantičnog srednjovjekovnog trga, gotičkog i baroknog stila gradnje. Mnogobrojnim posjetiteljima Grand Place je jako neobičan i zanimljiv. Prvo, on na središnjoj plohi nema karakterističnog kipa kao što ga imaju većina trgova glavnih gradova Europe (i naš Zagreb, naravno). To mi je bilo malo čudno – pa imaju i Belgijanci nekog zaslužnog iz povijesti da ga posebno počaste. Ono što impresionira svakog tko prvi put posjeti taj trg su palače (takve zgrade se moraju tako nazvati) koje se protežu duž svih strana trga – te su zgrade visoke dva, tri ili četiri kata, kako koja.

Njihove fasade su reprezentativne, kao da se međusobno natječu u eleganciji, raskoši i luksuzu. Svaka je po nečem drugačija; obliku prozora, balkona, krova i krovica. Dodatno ih krasi mnogo pozlate, tornjića i simboličnih kipića. Nekada u prošlosti Grand Place bio je mjesto gdje su se održavali sajmovi, tržnice, javna kažnjavanja (i smaknuća), objavljivali novi propisi. Stoga ne čudi da su se tamo stacionirali svi važni cehovi. Većina zgrada su zapravo cehovska prestižna zdanja, pa tu postoje kuća mesara, pekara, pivara, trgovaca galanterijom. Kuća mesara je dobila naziv “kuća labud” (vidi sliku) zbog prekrasnog kipića labuda raširenih krila koji se nalazi na fasadi iznad ulaznih vrata. Kuća pekara je najveća i najraskošnija. Puna je simbola koja karakterizira pekarstvo. Na vrhu je postavljeno šest figura koje predstavljaju pekare u procesu spravljanja kruha (kroz faze). Pozlaćeni kip lisice (vidi sliku) krasi kuću trgovaca galanterijom. Ostale dvije zgrade koje dominiraju trgom su Vijećnica i Kraljeva kuća, smještene jedna nasuprot drugoj. Kraljeva kuća je danas muzej sa predmetima i pričama o povijesti grada. Tu su pohranjeni i kostimi kojima se od prilike do prilike ogrtao kip Manneken-Pis, popularni, na daleko poznati simbol Bruxellesa. Manneken-Pis je mali kip dječaka koji piški u fontanu. Ja sam boravila u Bruxellesu tijekom prosinca 2006., netom prije blagdana Svetog Nikole, pa je normalno da je dječak imao primjerenu odoru za te dane, tj. bio je ukrašen crvenim kostimom Sv. Nikole (vidi sliku).

Predbožićni i novogodišnji ugođaj

Božićni ugođaj se u gradu osjeća naveliko na svakom koraku i mnogo je intenzivniji nego kod nas: sve su glavne ulice bogato okićene, a ni sporedne nisu zanemarene. Nije samo dekoracija ono što tu veseli: ima tu kojekakvih događanja, uličnih sajmova, uličnih svirača božićnih pjesama ... Na Grand Placeu je gradski okićeni bor i jaslice. Figure Marije, Josipa, Isusa, Sveta Tri kralja i ovčica izvorne su veličine. Ovce imaju i ugrađen elektromotor tako da “žvaču” travu. Jedan od najjačih doživljaja na Grand Placeu je audiovizualna priredba na otvorenom - “svjetlosna & glazbena čarolija”. Preljepo! Uz laganu ambijentalnu muziku



Središnji trg - Grand Place - prva s desna je velika palača Ceha pekara

po velikim fasadama zgrada projiciraju se slike prekrasnih boja ("light show"). Iz toplih crveno-žutih tonova, preko zeleno-žutih, do otmjenih ljubičasto-plavih, boje su prelazile s zgrade na zgradu (vidi sliku). Poseban efekt izazivala je projekcija ogromnih snježnih pahulja na Kraljevoj kući (vidi sliku).

U blizini Grand Placea nalazi se crkva Svetog Nikole (vidi sliku). Sveti Nikola bio je zaštitnik trgovaca pa su još od 14. stoljeća crkvu redovito posjećivali svi trgovci s Grand Placea.

U moru interesantnih muzeja, jedan od najvećih, onaj s najvrijednijom zbirkom belgijskih i flamanskih umjetnina je "Kraljevski muzej likovnih u-mjetnosti" (Rubens, Van Dyck, Brueghel, Magritte...). Izgrađen je na uzvisini, brežuljku s kojeg puca prekrasan pogled na park u podnožju, krovove Bruxellesa, zvonik katedrale (vidi sliku).

Slatki grijeh

Belgija je poznata po proizvodnji finih čokolada, pralina, keksa i vafla. Na svakom koraku draškati će vas opojni, zarazni miris čokolade i keksa koji se šire i do svakog dopiru iz otmjeno uređenih dućančića. Čokolade i bombonjere nude se u lijepoj ambalaži da vam je nekako žao otvoriti ih. U to predbožićno razdoblje svi su izlozi bili ukrašeni posebnim kuglicama i prelijepo umotanim bombonjerama. Stvarno posebno! Mami oči i novčanik! Najbolje mi je bilo od svega što svaki dućan nudi komadiće čokolade i keksa za degustaciju. U nekima ćete vidjeti čak i fontane iz kojih cure razni tipovi topljene čokolade: bijela, crna, s okusom naranče, pistacija, limuna..., pa sa komadićem keksa možete sve isprobati. I tako je moje božićno debljanje započelo već prvih dana procinca, u Bruxellesu! No, ono što lijepo izgleda, to i lijepo košta. Teško ćete naći bombonjeru, ljepše dekoriranu i umotanu, s 10-ak pralina ispod 25 eura. Vafle, kao poznati belgijski specijalitet, najčešće ćete kupiti na štandovima na ulici. Jer ih ima svugdje! Jedan od najpoznatijih proizvođača keksa je Dandoy – njegov se dućan nalazi u Rue au Beurre, na samo dvije minute od Manneken-Pisa. Tu ćete, onako "s nogu", na šanku pojesti vafl s voćnim preljevom bilo od jagoda, višanja, borovnica... Koja poslastica!

Malo o šopingu

Šoping, bar neki mali, je nezaobilazna stvar svakog putovanja. Imate sve šanse da se iz Bruxellesa ne vratite kući praznih ruku. Važna takva točka je ulica Rue Neuve, dio pješačke zone, ne daleko od opisanog Grand Placea. Tamo ćete naići na sve poznate europske modne kuće. Za one koji prate visoku modu, dobra ulica je Avenue Louise (ulica dizajnerskih dućana). Ono što nisam očekivala je bogata ponuda fino izrađene kožne obuće. Podsjetila sam se starih vremena kad



Igre svjetlom (light show) na fasadi Gradske vjećnice (zamjećuje se obris pahulje)

smo po “kvalitetu za umjerenu cijenu” išli šopingirati u Trst (sve cipele koje sam imala bile su od tamo). Danas je u Hrvatskoj situacija skroz izokrenuta i nimalo slična Bruxelleskoj - platiš dosta, kupiš robu za jednu sezonu (jedva). Najčešća cijena kožnih čizama visoke kvalitete i dizajna je 150 eura.

Trg Place Agora, nedaleko od Grand Placea bio je pun štandova gdje su se mogli kupiti kape, šalovi, božićni ukrasi, keramički nakit... Inače Place Agora je poznat po kipu Charlesa Balsa i njegovog psa. On je bio reformist i zaslužan je za obnovu Grand Placea u samo pet godina, nakon što je bio srušen od strane Francuza u 17. stoljeću.

Osim po čokoladi Belgija je poznata i po čipki. No morate biti spremni izdvojiti veću sumu novca ako želite kupiti ručno rađenu čipku.

Put u Bruxelles je bio koristan na više načina – i poslovno i privatno. To mi se najviše sviđa. Žao mi je što nije bilo vremena za posjetu europskom parlamentu i mnogočemu drugom zanimljivom tamo o čemu sam čula i čitala. Možda drugi put.

Informacije za znatiželjne – još sa Konferencije

Pretilost postaje sve veći zdravstveni i ekonomski problem modernog društva. Svjetska zdravstvena organizacija tretira pretilost kao epidemiju. Odrasli su sve deblji, a djeca ih slijede.

Europa se sve više i brže približava Americi. U Europi je svaki drugi čovjek i svako peto dijete prekomjerne tjelesne težine. Najveći naglasak je debljini mladih. Važne teme koje je Konferencija između ostalih razmatrala bile su: “Junk-food” marketing (naročito odgovornost TV reklame), nužnost promjene sadržaja obroka u školskoj prehrani, štetni automati sa sokovima, čipsom, čokoladicama po školskim hodnicima, kako potaknuti ljude na vraćanje tjelesnoj aktivnosti (umjesto vožnje automobilima...), prehrambene navike kod kuće (više svježih namirnica, voća i povrća, manje procesiranog...).

Stručnjaci upozoravaju da će, ako se nešto učinkovito ne poduzme, već 2010. godine 28% djece biti pretilo, a među njima svako će četvrto bolovati od tzv. metaboličkog sindroma (dijabetes, visok tlak, visok kolesterol i trigliceridi u krvi).

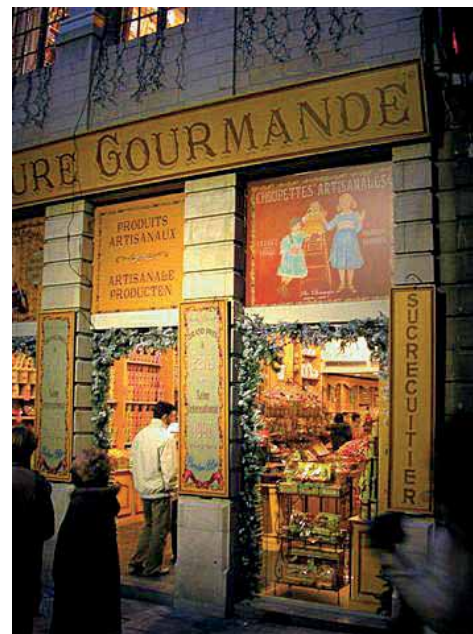
dipl. ing. Milna Tudor, nutricionistica

Centar za promociju zdravstvenih svojstava hrane

Agronomski fakultet, Zagreb

Bruxelles, 04.-07. prosinac 2006.

- slijede još dvije stranice ilustracija



Tipični dućan s čokoladom



Primjer bogate arhitekture



Kip popularnog Manekenna Pisa u prigodnom božićnom odjelu



Lisica - simbol na zgradi Ceha trgovaca galanterijom



Labud - simbol na zgradi Ceha mesara



Izlog slatkog dućana



Crkva Sv. Nikole



Kip Charlesa Bulsea
- velikog reformatora



Kraljevska palača
- sada Muzej grada